VI. évfolyam, 17. szám

1950 április 21

Ludas Matyi

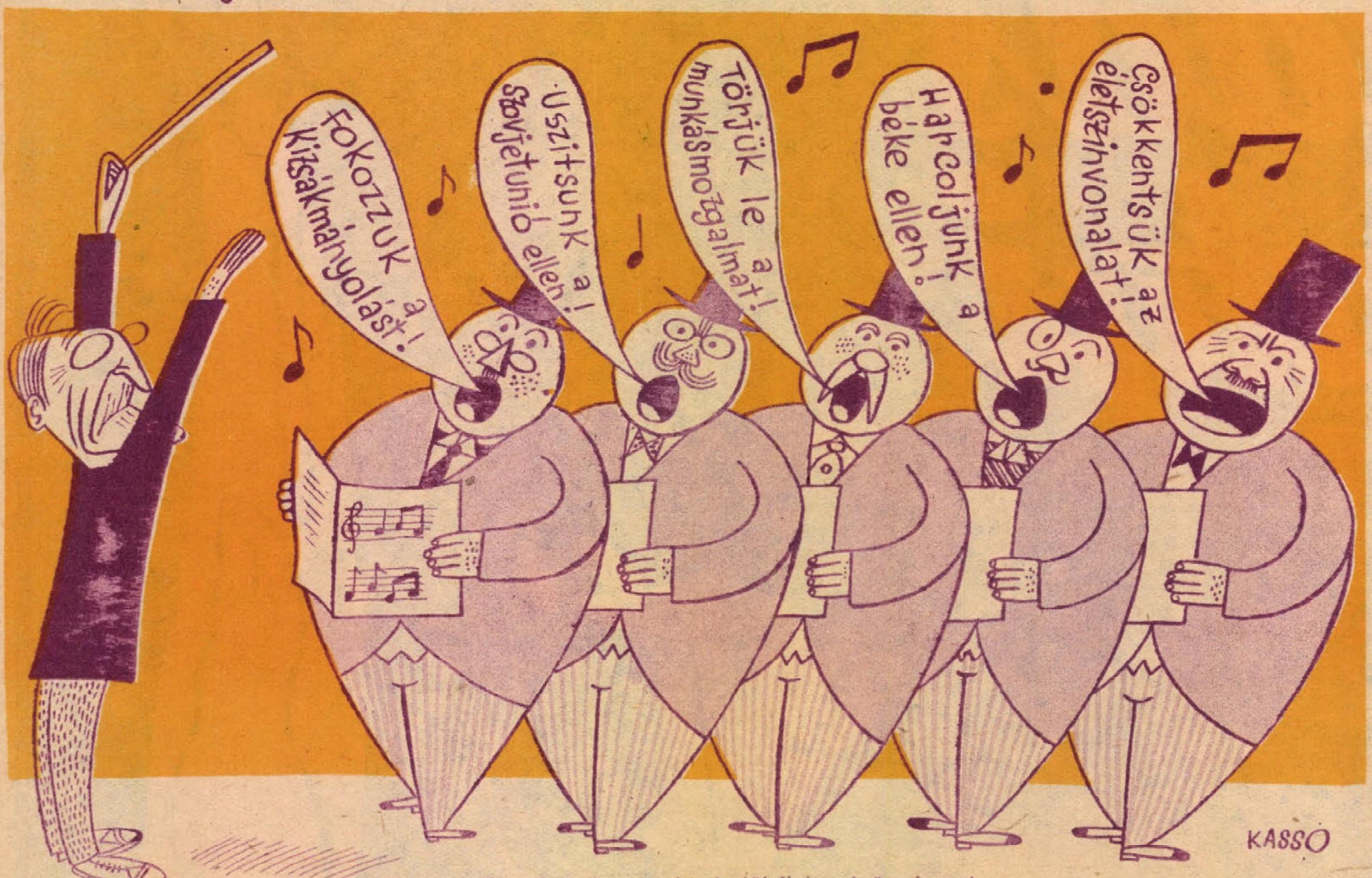

70 fillér

Tisztogatás a közoktatásügyi minisztériumban

– Megállni, főosztályvezető úr! Leroskad a gyerek!

Tőkések dalárdája

Truman: Bravó uraim, most már tökéletes az összhang!

DUETT

TRUMAN:

Alciduskám, hegyezd füled,
Mint ceruzát avagy zabot,
Hallgasd csak meg kisöcsikém,
Én néked mi mindent adok!
Küldök néked tankot, amit
Tankulinak becézgetek,
Küldök neked géppuskát, mit
Bombilivel tetézgetek.
Küldök egy pár lángvetőt is,
Lesz mellette bombák halma,
Kézigránátot is küldök,
Jobb az, mint a gránátalma!

DE GASPERI:

Hogy kegyed így rámsugárzik,
A bőrömbe alig férek,
De megbocsáss, még egy egész
Apró szívességet kérek:
Úgy kell ez a küldeményhez,
Mint a szódához a viski:
Hogyha fegyvert küldesz
nékem,
Gyere komám és rakd is ki!

Ödön nem olvas hiába

Ödön az ideális olvasó. Ödön a prima tevékeny, a fogékony talaj minden olvasmány számára. Az író mondanivalóinak magva Ödönbe hull és kikel. Csoda, hogy Ödön még él!

Mikor azt olvasta, hogy a sütőtökben van az egészség, — úgy falta hónapokon keresztül a tököt, mint aranyhal a vizibolhát. Mindenkinek elmesélte, hogy mit olvasott a tökről, — módszerét átadta utcán, boltban, villamoson. Elmondta, hogy milyen pontosan emészt a töktől; mennyi súlygyarapodást ért el tőle; milyen hatását érzi a reggeli töknek és a déli tökfogyasztásnak. Mik a tapasztalatai, mióta tökkel él? A felfogóképessége megnövekedett, a humorérzéke fokozódott, stb.

A tök-korszakot azután felváltotta Ödönnél a napfoltok és a hullámsávok összefüggése. Rájött, hogy a talpa azért viszket éjszakánként, mert az ágya rossz sávban fekszik. Szobát, ágyat és sávot cserélt s most már nem a talpa viszketett.

A hullámsáv-cikket a zsebében hordta s mindenkit megkérdezett: — hogyan fekszel éjszakánként, öregem? Nincs nyomás, fájás, érzékenység a tagjaidban? Nem álmodsz rosszakat?

Ödön ebben az időben lakásokat rendeztetett át, ismerősök hálószobáit dúlta fel és addig űzte a napfolt-mániát, míg idegzsábával kórházba került. Kivették a manduláit. Mikor újra beszélni tudott, ez volt az első szava: — Vajjon itt jó sáv ban fekszem?...

Múlt hetekben fokhagyma-komplexuma volt Ödönnek. Az egyik újságban olvasta, hogy a fokhagyma sterilizálja a szájat. Aki fokhagymát rágcsál, annak a szájából kiszédül a bacillus.

Ödön lelkendezve futkosott az utcákon, zsebei duzzadtak a fokhagymáktól. Ismerőseinek a nyakába borult: — Csókoljatok meg, steril vagyok! Mindenki bacillusgazda, csak én nem.

Az ismerősök tántorogva távoztak a közeléből, — de sokukat megfertőzte! Úgy vették a fokhagymát, mint a promenclit.

Ödön legújabb csúcsteljesítménye Wéninger Antal dr. vasárnapi pompás írásának eredménye. Ödön naponként kiáll az erkélyre, lenge öltözetben, és fuvatja magát a széllel. Olvasta, hogy a tavaszi szél nagytakarítást tart a szervezetben. Ödön kitátja a száját, hadd fújjon bele a szél. Kitátja a füleit, hadd járja át őket a huzat. Legszívesebben porolóval verné ki a szívét, tüdejét és máját, e célból csapkodja is magát erősen a tenyereivel. Bár, az is lehet, hogy fázik. Mindenesetre érzi, hogy újul, frissül, mint a Természet. Mire jól kifújta a szél, már zöld is, mint a fű és kék is, mint az ibolya.

„Szellőzés" után persze nem forralt bort iszik, mert az nem tavaszi ital, — hanem káposztalevet, mert abban van minden, ami jó. Igazi orvosság, — olvasta Ödön. Issza is fogcsikorgatva és ökölbeszorított kézzel, mint a ricinust.

S Ödönnek valóban használnak is ezek a kúrák, mert újabban nem keresi magán azokat a kis szemölcsöket és csomócskákat, amik, — olvasmányai szerint, — ráktünetet is jelölhetnek. Nem, neki rákja nincsen! Ő előre halad a tudomány nyomában és szinte naponta lépik egyet!

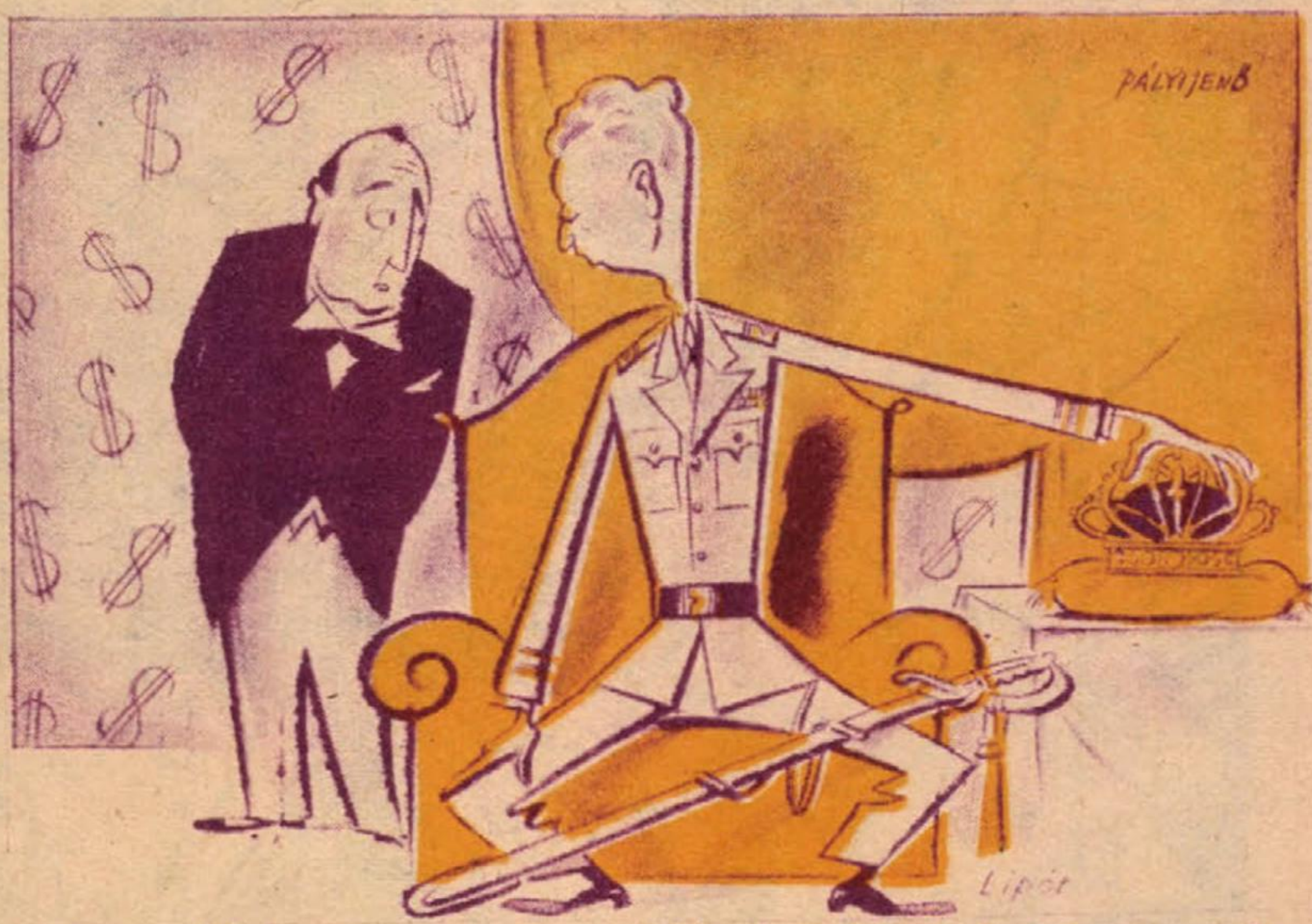
K. T. L.

Dalos is, dolgos is

— „Egy, kettő, három, négy, öt, hat, hét..."
— De Jani fiam, miért ezt a sort énekeled egész nap?
— Mert párosversenyben vagyok egy győri szakival és sehogyse tudok a hétszeres teljesítmény fölé emelkedni...

Nem egészen mindegy . . .

— Miért nem megy vissza felséged Belgiumba? Minden rendes úriember visszakívánja felségedet a trónra.
— Na és mi van a néppel?
— Az is visszakívánja felségedet, csak máshová...

Csinos női akta

— Mit vágsz úgy fel, megőrültél?
— Na hallod? Tudod, hány férfi foglalkozott ma velem? Harminckettő!...

Truman, meg az unokája

Körinterjú
a Kentucky-i mammutbarlang jövendő lakóiról

Miként a napilapok megírták, Rankin, az USA kongresszusának tagja javaslatot tett, hogy az amerikai kormány biztonsági okokból helyezze át székhelyét Washingtonból a Föld legnagyobb barlangjába, a Kentucky-i mammutbarlangba. Megkérdeztük ez ügyben néhány érdekelt véleményét. Ime a válaszok:

Egy elmegyógyász:

Szerintem az ötlet nem rossz, csak a barlangot gumifalakkal, gumisakkal és gumidominóval kellene ellátni.

Egy amerikai választópolgár:

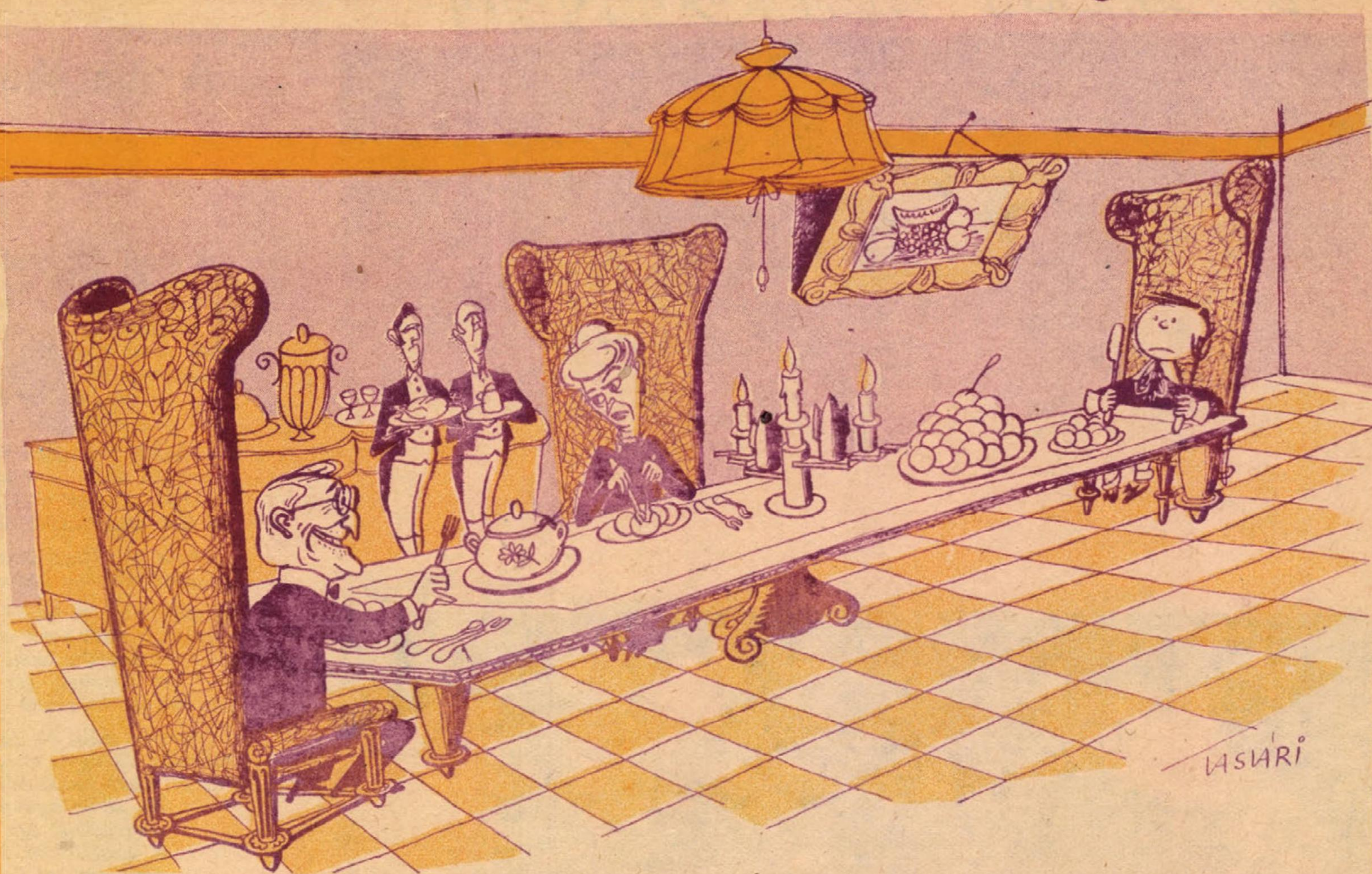
Én megértem, hogy szégyenletükben a föld alá akarnak bújni.

Egy barlangszakértő:

Nagyon helyes. Legfőbb ideje, hogy az elavult mammutbarlangokat átalakítsuk bűnbarlangokká.

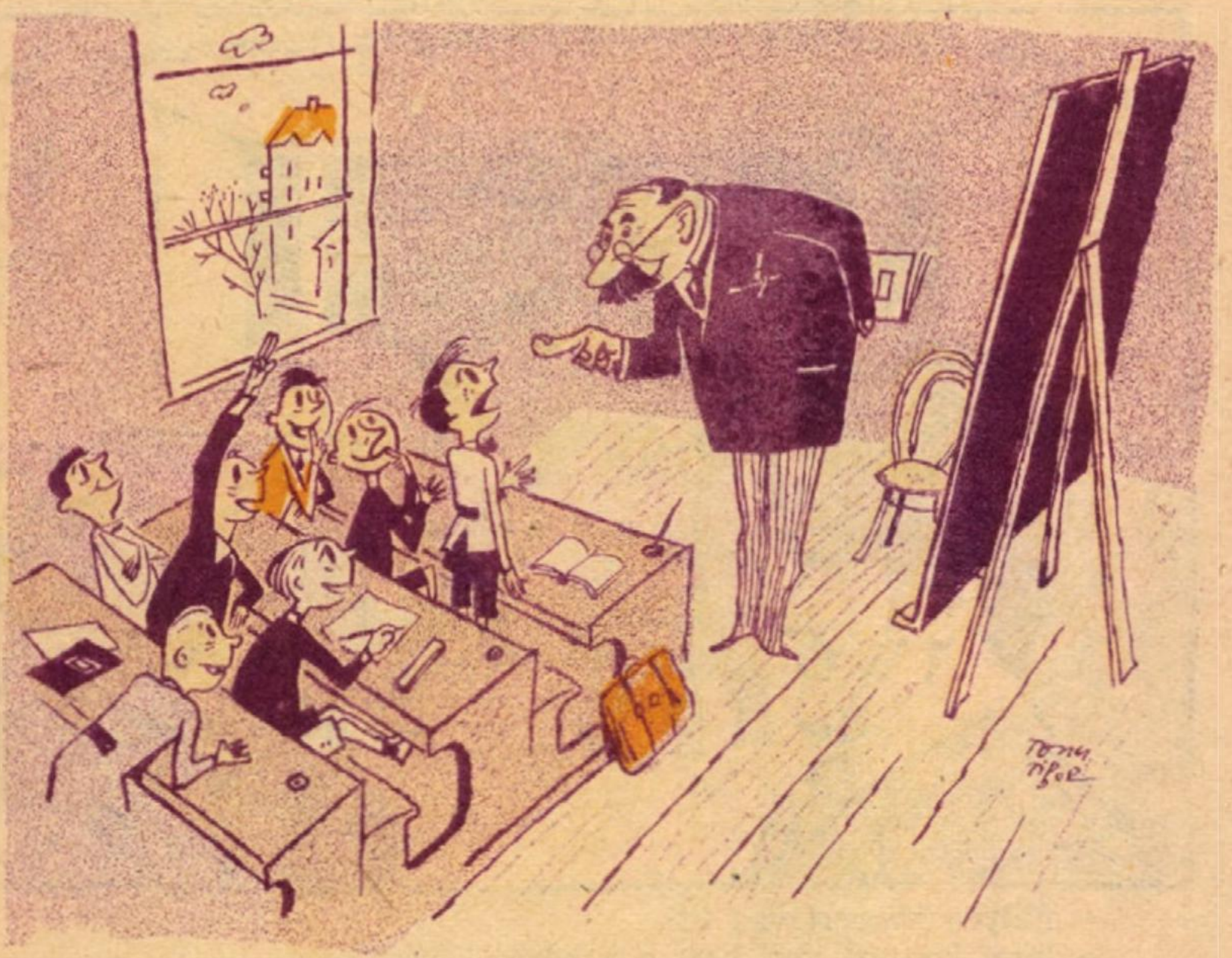
Egy mammut:

Nekem nem árthat az amerikai kormány, mert hálistennek én még idejében kivesztem Amerikából.

Truman: Fiacskám, mikor én olyan kisfiú voltam, mint te, százötven lekváros gombócot is megettem egy nap!
Trumanné: De Harry, legalább itthon ne hazudj!
Truman: Bocsáss meg drágám, de olyan nehéz kikapcsolódni.

Pista ráhibázott...

— Na Pista, halljuk, mit értünk Augias istállója alatt.
— Augias istállója olyan hely, mint a kultuszminisztérium volt, mielőtt a tisztogatás elkezdődött volna benne...

Ha nincs tervszerűség az építkezésnél

— akkor eszi a pénzt.

Sakkozó szemmel

A barátom, akiről itt szó van, egyébként kitűnő ember a szakmájában, jóképű, magas férfi, nyilteszű és szellemes. Egyetlen szenvedélye van csupán és az a sakk. Ez a szenvedély egész életét betölti, sőt egyesek szerint a hun főurak módjára akként rendelkezett, hogy ha meghal, kedvenc lovát és kedvenc bástyáját temessék melléje. A feleségét állítólag azért vette el, mert évekig a sakkpartnere volt és rájött, hogy ha elveszi, éjszaka is lehet vele sakkozni. Egyébként finnyásízlésű ember, de állítólag egyszer barátjául fogadott egy többszörös rablógyilkost, csak azért, mert az illető páratlan intelligenciával játszotta a spanyol megnyitást és amikor letartóztatták az illetőt, hónapokig csempészte be neki kenyérbesütve a lépéseket. Az íróasztalán sakkfolyóiratok tömege fekszik, Tarrasch Schachschpiel című könyve és még nyolc idegennyelvű sakkönyv, amelyekről azt se tudtam megállapítani, hogy milyen nyelven vannak írva; ő sem, de azt mondja olyan jó sakklevegő árad ezekből a könyvekből.

Amióta a sakkvilágbajnokjelöltek küzdelmei folynak Pesten, ez a barátom reggeltől estig ott ül a nézőtéren és figyeli a nagy táblákat. Közben alulról táplálják (lentről, a közeli büfféből hoz fel neki a felesége naponta háromszor ételt, hideget persze), de ő állandóan hízik a bőséges, jó zsíros partiktól.

Tegnap azonban elkaptam őt. Az utcán találkoztunk, mélyen elgondolkozva ballagott a Körút felé.

— A2-b3 — köszönt szórakozottan, amikor a vállára tettem a kezemet.

— Éppen erről akarok veled beszélgetni — mondtam szigorúan. — Már évek óta kínoz a kíváncsiság: Mit eszel azon az unalmas játékon?

— Unalmas játék? — hördült fel véres szemmel és fékevesztett mozdulattal a revolverzsebe felé kapott. Kis zsebsakkot húzott onnan elő és az orrom alá dugta.

— Ez neked unalmas? — lihegte. — Mi unalmas ezen?

— Ott ülni a sakktábla előtt és húzogatni ide-oda mindig ugyanazokat a figurákat, mindig ugyanazokon a kockákon, órákhosszat... Még nézni is szörnyű!

— Ostoba fráter — nevetett. — A sakk a világ legszórakoztatóbb dolga. És a legváltozatossabb is, tudd meg. Harminckét figura mozog benne, hatvannégy kockán. Micsoda kimeríthetetlen lehetőségek! Ezzel szemben mivel töltöd, mivel pocsékolod te az idődet, amíg én sakkozom, te szamár? Mondjuk udvarolsz. Ez igen népszerű szórakozás, állítólag népszerűbb, mint a sakk. A sakkban, amit te unalmasnak ítélsz, van harminckét figura, ezermillió lehetőséggel. A szerelemben, amit te nem ítélsz unalmasnak, van összesen két figura, egy férfi és egy nő, összesen egyetlenegy lehetőséggel. Arról most nem is beszélek hogy azért még senkise ivott marólúgot, amiért csalódott a lovában. De mondjuk, nem udvaroltál, hanem egy társaságban ültél, ettél és cigarettáztál, amit egyesek szintén a sakk fölé helyeznek. Noshát szegény, szenvedélytől elvakult barátom, még sose jutott eszedbe, milyen hallatlanul unalmas játék mindig ugyanavval a kezeddel, mindig ugyanazokat az ételeket, ugyanolyan cigarettákat vinni ugyanahhoz a szádhoz, ugyanazon a fenekeden ülve? Vagy a zene! Némelyek szórakoztatónak tartják. Tébolyítóan egyhangú! Hét hangnak, érted, hét hangnak a szakadatlan ismétlése, ilyen vagy olyan sorrendben! Amellett a zenét csak hallgatni lehet, azt még sose hallottam, hogy két zongorista leült volna zongorapartira, sorra kiütve egymás billentyűit, a versenynek, a küzdelemnek abban az őrjítően feszült levegőjében... Tanulj meg sakkozni!

— Én? Tudok én sakkozni! Hiszen éppen azért tartom unalmasnak, mert akárkivel játszom, mindig megvernek...

Gergely Miklós.

A jugoszláviai „tiszta választás" szennyese

A BALTI-TENGEREN

— Mit is keresünk mi, ezredes úr? Egy négymotoros repülőgépet?
— Nem fiam. Egy négymotoros ürügyet.

SZERGEJ MIHALKOV:

A macska és az egér

Egy álmos egér, megcsúszván a görbe
polcon, bepottyant egy hordónyi sörbe.
— Jaj! Segítség! — kiáltott elgyötörten,
— megfulladok e tüzes, szörnyű sörben!
Mily szenvedés! Mily rettentő halál!
E kínoknál az is jobb volna már,
ha macska tépne széjjel
karmával, még az éjjel! —

— Kérlek! Ha nincs más óhajtásod, —
a macska szólt, — mint jópajtásod:
kihúzlak. Ám ne várj kegyelmet!
Tüstént megöllek és lenyellek! —

— Nem baj! Csak mostan ments te meg!
A sörnél karmod kedvesebb! —

Megúszta így a kisegér a sörhalált,
viszont karmok-közti kínt talált.
A macska tépni kezdte őt,
a sörszagú, kis reszketőt,
ám hirtelen tovainalt a kisegér . . .

A macska szólt: — Megállj csak! Bosszúm majd elér!
Előbb-utóbb úgyis megeszlek!
Dehát: adott szavadból ez lett?
Ha sörbe nyúlok érted,
megehetlek, így ígérted.
S most látom, hogy mitsem ér,
amit egy egér ígér! —

— Macskaságod ugyan hiába zsörtöl, —
szólt az egér, — hisz mikor ígérgettem,
láthattad, hogy részeg voltam a sörtől! —

Tóth Eszter fordítása

Békegyűlés a Zeneakadémián

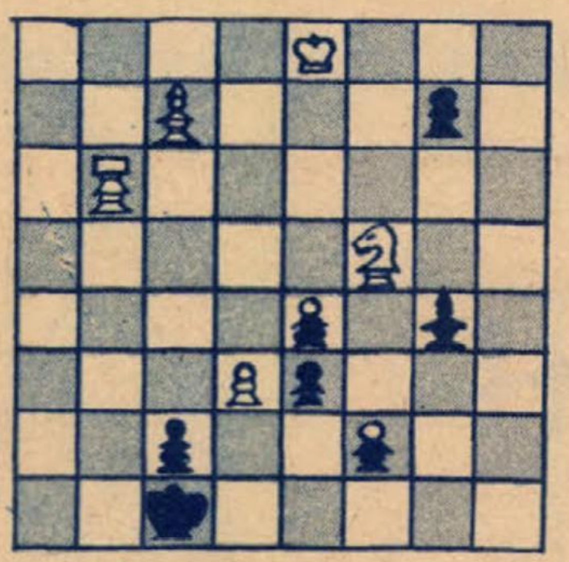
— Milyen koncert van itt?
— Nem koncert van, hanem a békéről beszélnek.
— Akkor bemegyek meghallgatni, mert az a legszebb zene.

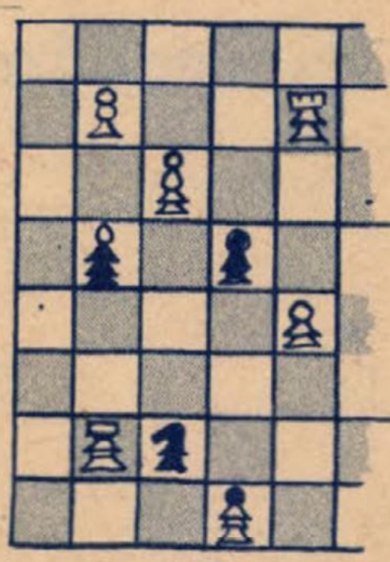
Százezerkilométeres mozgalom az autobuszokon

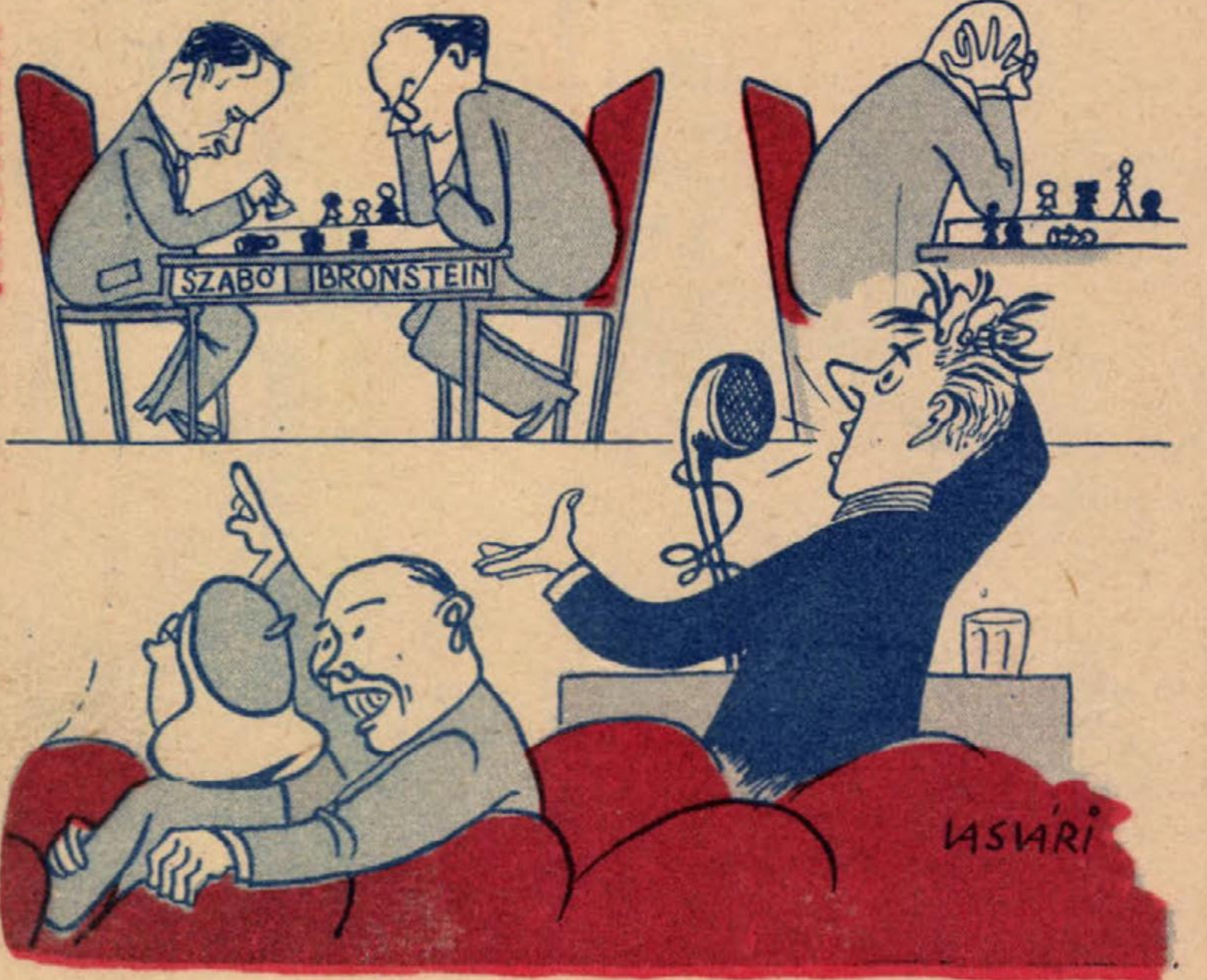

— Vezető elvtárs, milyen úton jár ez a vöröscsillagos autobusz?
— A legjobb úton a sztahánovizmus felé!

Rádióközvetítés a sakkversenyről

— Vigyázz Szabó, ejnye, ejnye, mit csinálsz? Ne azt, a másikat!

Preciz elnevezés

— Hogy hívják a tatai brikettet?
— Na?
— Tüker-tojás.

Mintaüzemben

— Miért öltöztetted ilyen maskarába a fejőgépet, Mari?
— Hogy ne legyen a Riskának olyan szokatlan.

Ludas Matyi azt üzeni

Truman, Washington. Na, ne vicceljen.

Humorista. Na, vicceljen.

Érdeklődő. Szerintünk Bidault nem mániákus, hanem trumániákus.

Adenauer, Bonn. Értjük. Németországot be akarja olvasztani Franciaországba, a kettőt együtt Olaszországba, a hármat együtt Angliába. Azt is megértjük, hogy nem közli, hogy aztán mit akar csinálni, mert a négyet együtt meglepetésként akarja felajánlani Trumannak a házassági évfordulójára.

Kultúrfront

Gádor Béla:

Viszont Tokaji ezúttal megállta a helyét

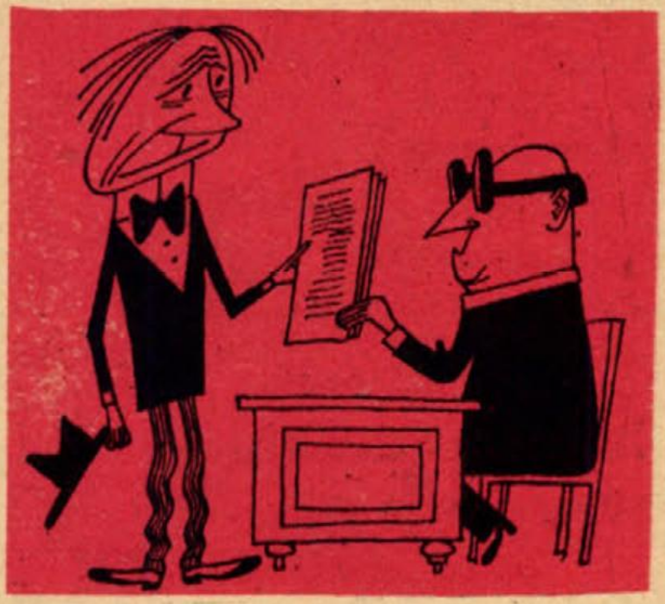
Délben félkettőkor, Hrancsák irodai segéderő átsietett a társalgón és arcán egy újdonsült apa megenyhült mosolyával odavetette az egyik beszélgető csoportnak:

— Kiosztották a „Hazafelé" szerepeit.

— Remélem, nem játszom, ebben a szezónban már ötöt játszottam, teljesen ki vagyok.

Ezt a nyűttarcú jellemszínész, Tokaji mondta, kissé dévaj hangon, mely mögött ott vibrált huszonöt színészi év keserű tapasztalata. Hrancsák nem felelt, arca gőgös lett és zárkózott, mint egy női retikül, amelyen végighúzták a cippzárat. Tokaji tovább csevegett kollégáival, közben fagyos fuvalom lengette megereszkedett idegszálait. „Mi ez? Dögök. Talán ez azt jelenti, hogy egyáltalában nem is játszom? Úgylátszik, elintézett ember vagyok, ha egy ilyen Hrancsák csak úgy begombolja előttem a pofáját."

Húsz perc mulva az igazgatói irodában átadták Tokajinak a szerepét. Ahogy átvette, két gyakorlott

ujja rögtön megérezte: hét oldal, sem több, sem kevesebb. Azt persze nem lehet tudni, hogy az utolsó oldalon két sor van-e vagy végig van-e írva az egész oldal. De ez nem is lényeges. A szerep minősége a döntő és hát maga a darab. Ámbár hét oldal? Mégiscsak dögök. A jellemszínész mosolyába egy adag fenntartás és egy adag keserűség vegyült. Olyan hétoldalas arccal távozott.

Az autobuszon már nem bírta tovább, belekukkantott a szerepbe. Hm. Nem mutatkozik rossznak. Egy szót sem értett belőle, de azért körülbelül tisztában volt az egész darabbal. Lehet ebből a szerepből valamit csinálni. Különösen ez a rész itt erőteljes. Elrecitálta magában, közben fintorgott és száraz kezeivel a térdét verdeste. Hirtelen elkedvetlenedett és zsebrevágta a szerepet. A perronon Vödrös Dezső műitészt pillantotta meg, az „ekefejű" Vödröst, akit azért neveztek így, mert ékalakú fejével buzgón szántotta magának a magyar televényt. Ez az a Vödrös, aki legutóbb azt írta róla, hogy alakítása egysíkú volt. Tokaji mértéktartóan, de nem barátságtalanul biccentett felé, Vödrös azonban nem vette ezt észre. Tompán meredt maga elé és a karrierjére gondolt.

Az olvasópróbán, reggel kilenckor, Tokaji fáradt volt és álmos. De féltíz tájban hirtelen lángba borult. Megragadta a mű szépsége s miközben alig hallhatóan motyogta szerepét, benne már zengeni kezdtek a szavak. Az egyik mondatnál kissé felemelte a hangját, mire Sándorfi, a rendező lelkesen felkiáltott: „Brávó!" Szerencse hogy ez a Sándorfi rendezi a darabot, érti a dolgát, érti a színészt. Ezzel a „brávó"-val a szívében tért meg otthonába, ahol bezárkózott, elszívott húsz Kossuth-cigarettát és elmélyült a szerepben.

Most néhány napig botladozott a próbákon, keresgélt, hagyta erjedni a dolgokat. Sándorfi már türelmetlen volt. De, hát mit ért ő a színészhez? A hét végén félrehívta Tokajit:

— Ez egy öreg, maradi paraszt, akit te játszol. Sokkal nyugodtabbnak, tempósabbnak képzelem el. Te túlhangos vagy és nem hozod a figura osztálytartalmát.

Tudod is te, hogy mi az az osztálytartalom! Hülye. A jellemszínész végkép elkeseredett. De éjjel, úgy két óra tájban, harminc darab Kossuth-cigaretta után rájött, hogy Sándorfinak igaza van. Átgyúrta az egész szerepet és másnap, amikor azt mondta, hogy „Apád vónék te jány, vagy mi a fene" mindenki sikoltozni kezdett a gyönyörűségtől.

— Ez az, te marha — mondta Sándorfi szinte könnyezve. — Így kell az egészet játszanod, mint ezt az egy mondatot.

Tokaji aznap az „apádvónék"-kal a szívében ment haza. Bezárkózott és negyven darab Kossuth-cigaretta után úgy érezte, hogy a szerep most már a vérében, az idegeiben van. Másnap enyhe nikotinmérgezéssel, de lelkében valami újjongó felszabadult érzéssel kezdett beszélni a színpadon, mint aki visszanyerte elvesztett önbizalmát. A többiek, élükön a rendezővel, földbegyökerezett lábakkal hallgatták. Olyan pocsék volt, mint még soha. Minden szava hamisan, süketen kongott. Nem is kellett beszélni róla, mindenki tudta, mindenki érezte, ő maga is. A komor gyász hangulata vette körül egész próba alatt, szánakozó és megvető pillantások sujtották.

Ez így ment egy hétig. Összeveszett a feleségével, kétszer megpofozta az idősebbik fiát. Amikor az asszony szemrehányást tett. Tokaji üvölteni kezdett:

— Hagyjatok békén! Egy hét mulva premier és még nincs meg a figurám.

Az asszony attól kezdve lábujjhegyen járt a lakásban és a szomszédok, ha este benyitottak a kártyaparti iránt érdeklődni, csak enynyit kérdeztek:

— Még mindig nincs meg a figura?

Az asszony ilyenkor karikás szemekkel némán bólintott és nesztelenül becsukta az ajtót.

Az első jelmezes próba napján Tokaji beteg lett. Harmincnyolc fokos láza volt és lelte a hideg. Reggel, amikor bement a színházba, percekig állt egy asztalosműhely nyitott ajtaja előtt. Bent jókedvű asztaloslegény fütyörészve gyalulta a jószagú deszkát. „Milyen boldog ember!" gondolta keserűen. „Asztalosnak kellett volna mennem."

Teljes apáthiába süllyedve várt a színfalak mögött, míg sor került rá. A többiek lázasan tárgyalták a darab esélyeit, őt már bele se vonták ezekbe a beszélgetésekbe. Kiközösítve, fogvacogva kuporgott a sarokban valami ládán. Úgy lépett a színre, mint akinek már minden mindegy, fáradt egykedvűséggel tolta ki magából a szavakat. A jelenet végén a nézőtéren ülő bennfentesek lelkesen tapsolni kezdtek. A kollégák megrohanták Tokajit és ölelgették, Sándorfi pedig nem bírva az örömével, nyakon verte:

— Na, te piszok! Hagytalak, figyeltelek, a végén mégis kijött belőled!

A premieren a darab hatalmas sikert aratott. Tokajinak külön is szép sikere volt, a taps, amit ka-

pott csak egy hajszállal volt gyengébb, mint a főszereplőé. Vödrös Dezső a harmadik sorban felállva tapsolt Tokajinak, ekefeje csak úgy sugárzott.

Másnap reggel a Vödrös-kritika két hasábon foglalkozott a darab méltatásával, a főszereplőről négy sort, a női főszereplőről két sort írt. Két epizódistát levágott, Tokajiról pedig szószerint ezt írta:

„...Viszont Tokaji ezúttal megállta a helyét."

Ez az „ezúttal" élesen a szívébe fúródott a színésznek. Alig tudott bevánszorogni a színházba. Odabent többen gratuláltak neki, néhányan csak messziről integettek, egyesek részvéttel néztek rá, de a kritikáról nem szólt senki. Hrancsák is gratulált. Nem túlröviden, nem túlhosszan. Csak éppen annyi ideig, amennyi kijár valakinek, aki viszont ezúttal megállta a helyét.

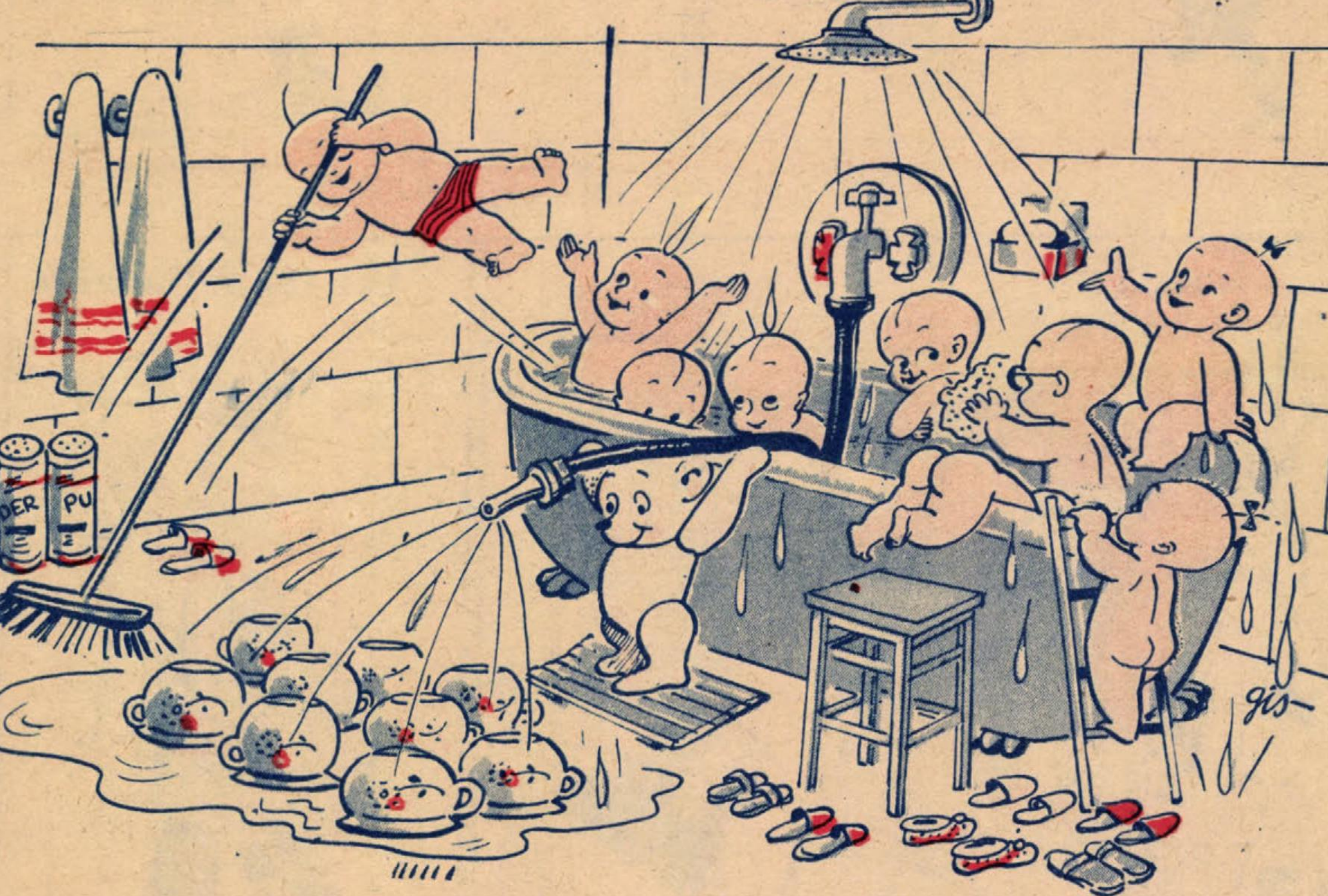
Tapasztalt cseléd

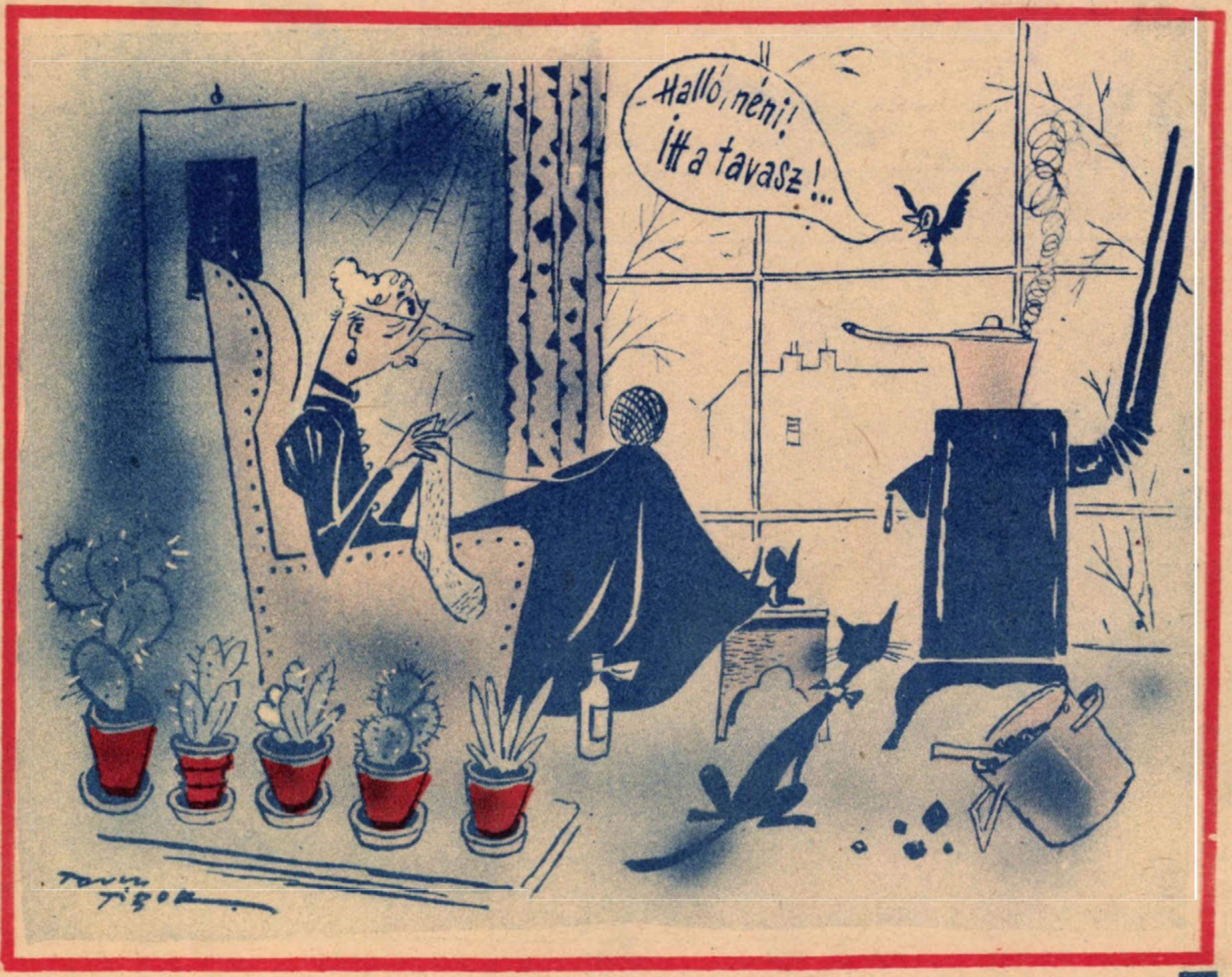

Franco: Meg lesznek velem elégedve, nagyságos urak. Az előbbi gazdámnak ugyanolyan izlése volt, mint maguknak.

(Krokodil, Moszkva.)

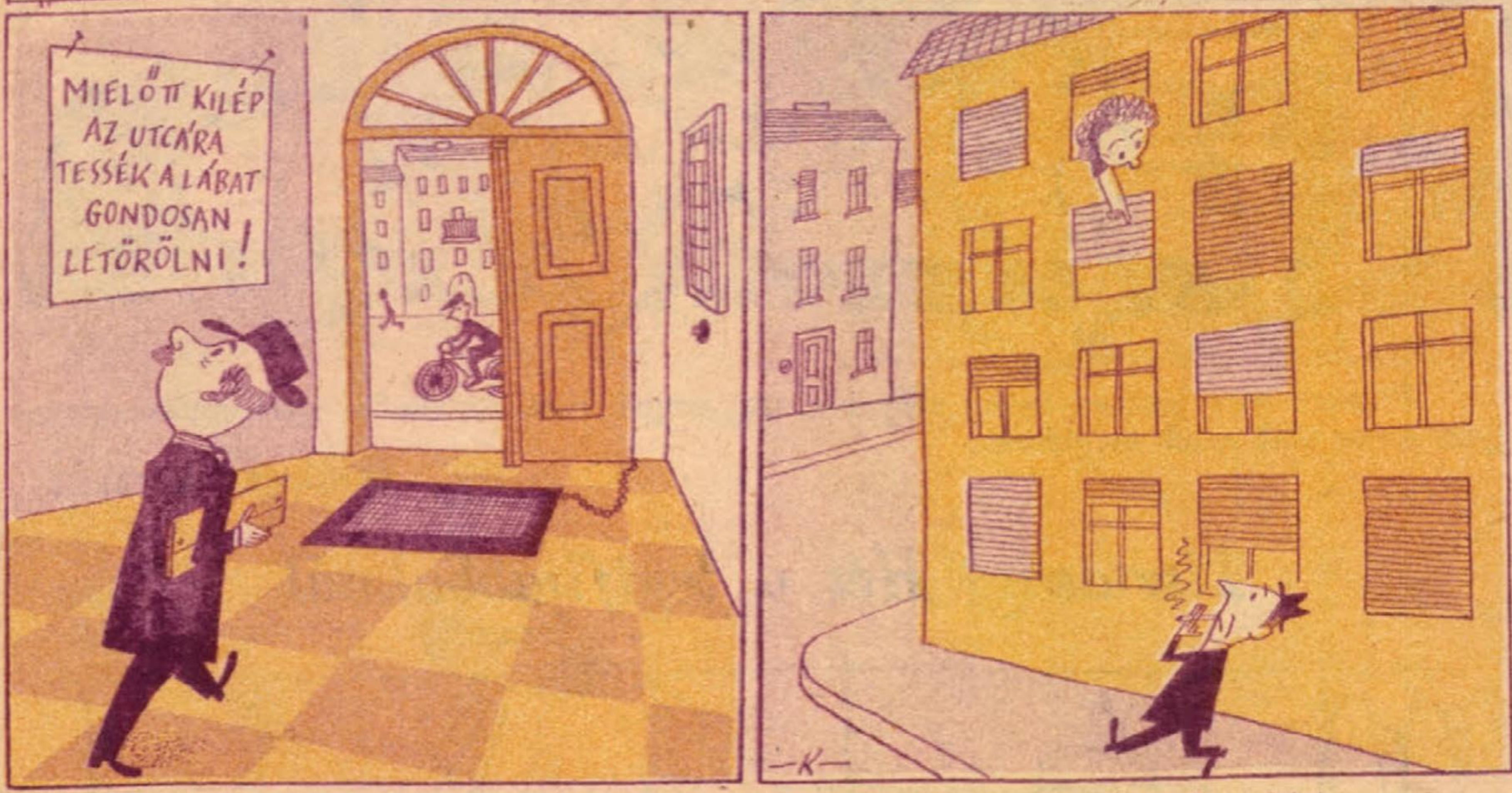
Tisztasági Hét a legifijabbaknál

6 VICC a tisztasági 7-ről

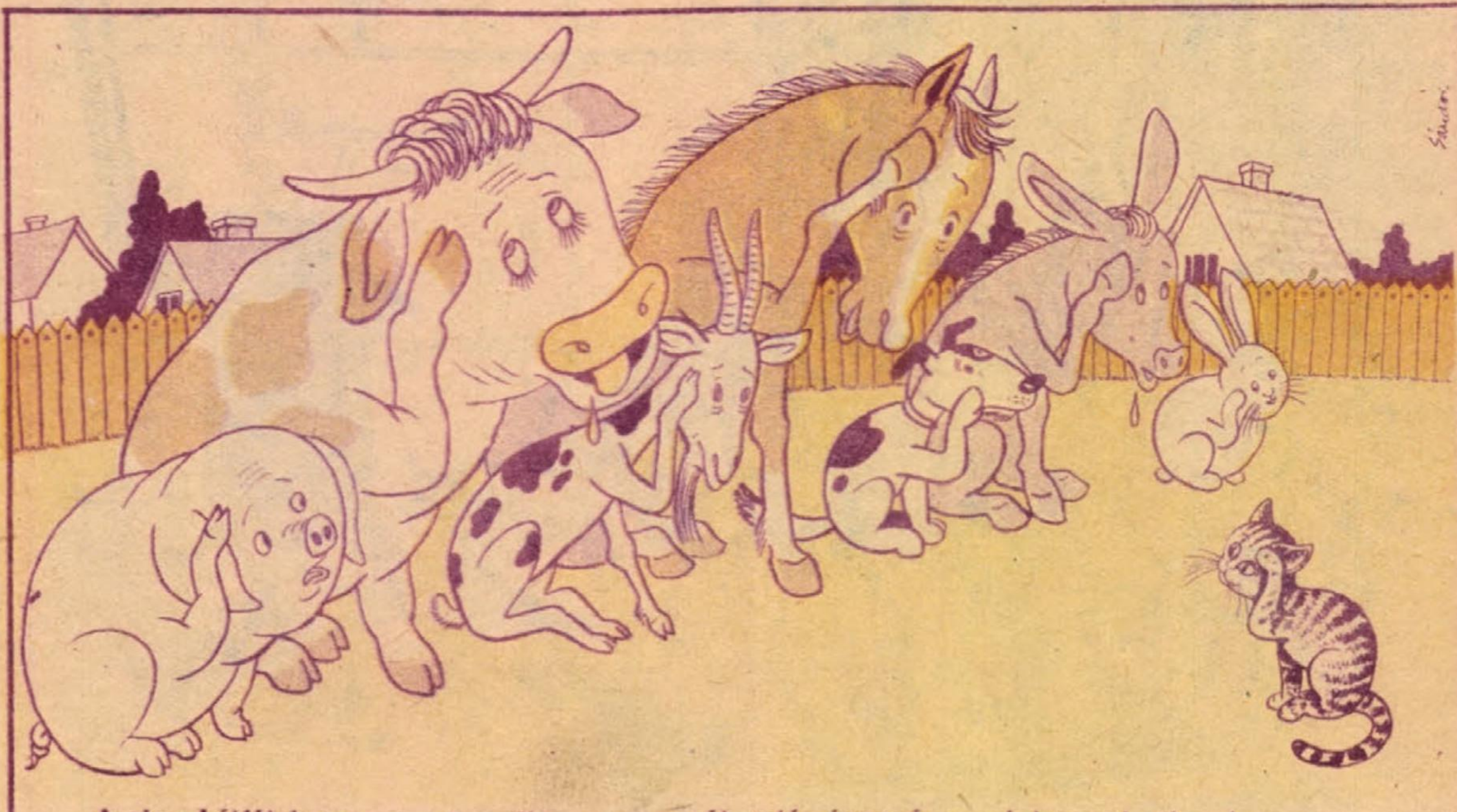

— Magát egész héten figyelem, folyton az aszfaltra szórja a hamut!

— Na most lelepleztem házfelügyelőné! A járda szemetét állandóan a hirdetőoszlop alá seperte!

A cica: Látjátok, az ember benyálazza a mancsát, aztán így szépen végigmosakszik vele...

Vladimir Majakovszkij: *

Black and white

Odanézz:
Havanna földje
ring ott —
álomföld,
párja nincs,
mennyei-jó.
Pálmák alatt
kecses
flamingók,
Virít
a Vedadón
a kollárió.
Itt minden
szabatosan
fel van osztva:
feketének semmi,
fehérnek dollár.
Ezért örök
a söprűs Billy
posztja
a „Henry Clay and Bock"-nál.
Egy élet
telt el már,
hogy ott
erdőszámra
a port
sikálja, —
kihullt
a haja,
s berogyott
a buta
Billy
hasikája.
Ködös csík
örömei
szektora:
hat óra hosszat
egyfolytában
horkol,
s a kikötő
tolvaj
inspektora
egy centet is
vet néki
olykor-olykor.
Ez örök koszból
szabadulás
lesz-e?
Tán ha a fején
járna
a világ?
Ugy még
több piszkot
hordanának össze:
ezer a hajszál,
s csak kettő —
a láb.
A szomszédságban
fut a cifra
Prado.
Három mérföldön
csörög-zsong
a dzsessz.
A bárgyúnak
ez itt az Eldorádó,
a bibliai
paradicsom
ez.
A Billy agyán
gyéren szánt
tekervény,
s hol ritkán hull mag,
a termés se sok.
De egyet ő is
megtanult,
s e törvény
szilárdabb,
mint a gránit-
oszlopok:
„Érett ananászt
esznek a fehérek,
a feketék —
a szutykosa belét.
Az élete is fehér
a fehérnek,
a feketének —
annál feketébb".

Billyt bizony nem sok probléma fúrta.
De volt egy:
bogos,
bizzarr,
bonyolult,
s ha kobakjában
fölhorgadt
e furcsa
a markából
a seprű is
kihullt.
S egyszer,
hogy az esze éppen erre jár,
a szivarkirály-
Henry Clayhez
eljő
a legfelségesebb
cukorkirály,
ki fehérebb,
mint fenn
egy falka felhő.
S Billy
kiáll
a hájtorony elé
„I beg your pardon, mister Bragg!
A cukrot,
amely, mint a hó,
fehér,
mért csinálják
fekete négerek?
S a szivarjához
sem vág
a bajussza,
négernek illik
fekete szivar.
S ha ön a kávét
csak cukorral
issza,
mért nem gyárt
cukrot
en-mancsaival?"
Az arcátlan
kérdésnek
ára van.
És meglódul
a cukorkirály
ökle.
Egy fordulat,
s távozik
hangtalan.
Finom kesztyűit
a sarokba lökve.
A botanika
száz csodát
virágzott.
A banán
lombja fönn,
lugasba ért.
A Billy orra
forró vérben
ázott,
s ő gatyájához
mázolta
a vért.
Szipogott kissé,
aztán türelemmel
előhalászta
söprűjét
a porbul.
Mit tudta ő, hogy ezzel
a kérdéssel az ember
csak Moszkvába,
a Kominternhez
fordul?

* Húsz esztendeje halt meg Vladimir Majakovszkij, a forradalom költője, a Szovjetúnió szocialista költészetének büszkesége. Ebben a versében az amerikai imperializmus embertelen igazságtalanságait veszi célba a szatíra gyilkos fegyverével. A verset Kardos László fordította.

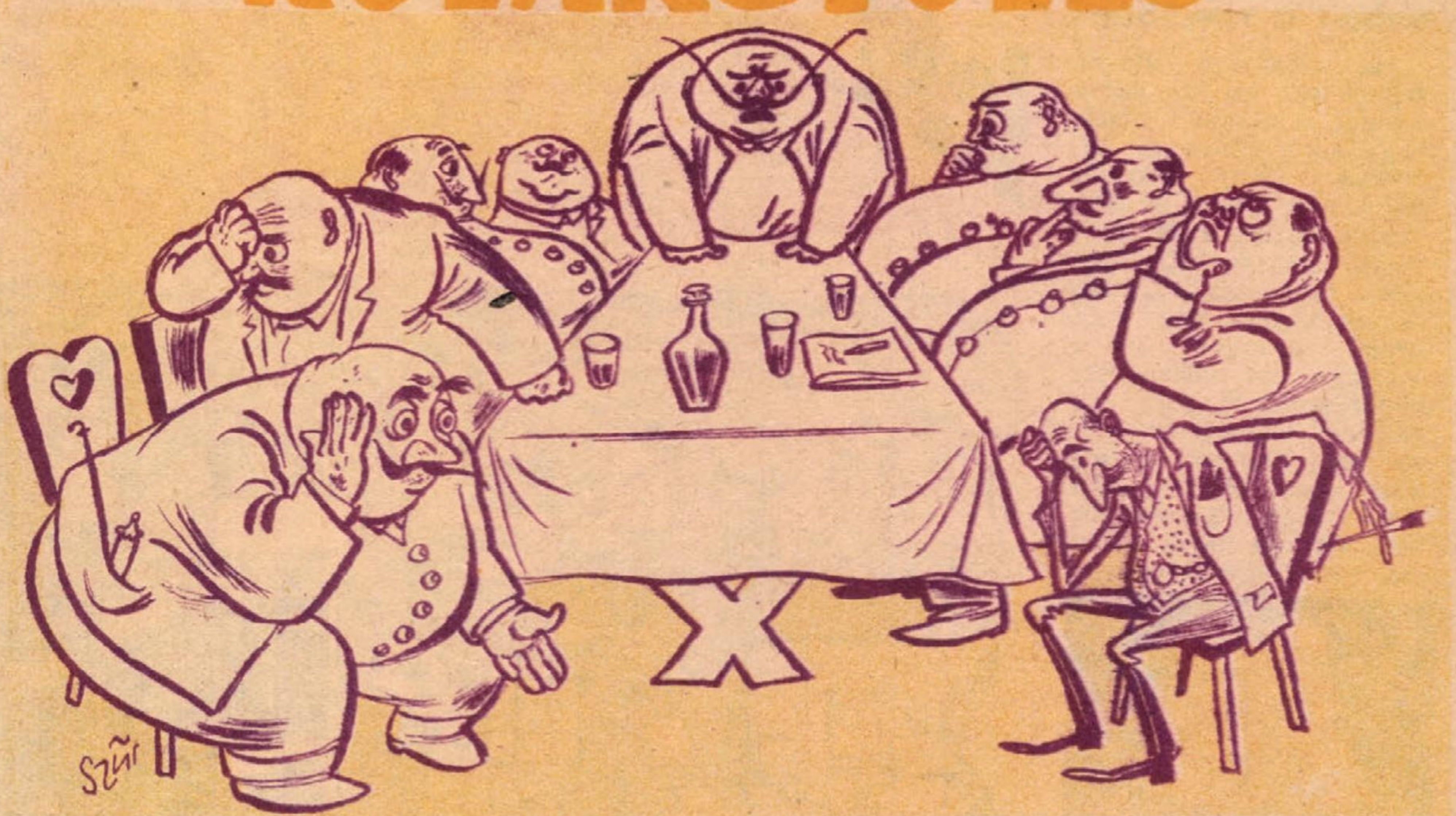
Ludas Matyi
Főszerkesztő: GÁBOR ANDOR
Felelős szerkesztő: GÁDOR BÉLA
Szerkesztő: TABI LÁSZLÓ
Kiadja a Szabadság Lapkiadó vállalat.
Felelős kiadó: GOLÁCS ERNŐ.
Szerkesztőség: Budapest, V., Honvéd-utca 10. Telefon: 127—750, 128—031.
Kiadóhivatal: Budapest, VIII., Blaha Lujza-tér 3. Telefon: 143—012, 143—017.
Nyomtatott a Budapesti Szikra Nyomda NV. offset-körforgógépén V., Honvéd-utca 10.
Felelős nyomdavezető: Radnóti Károly.

Öregek és fiatalok

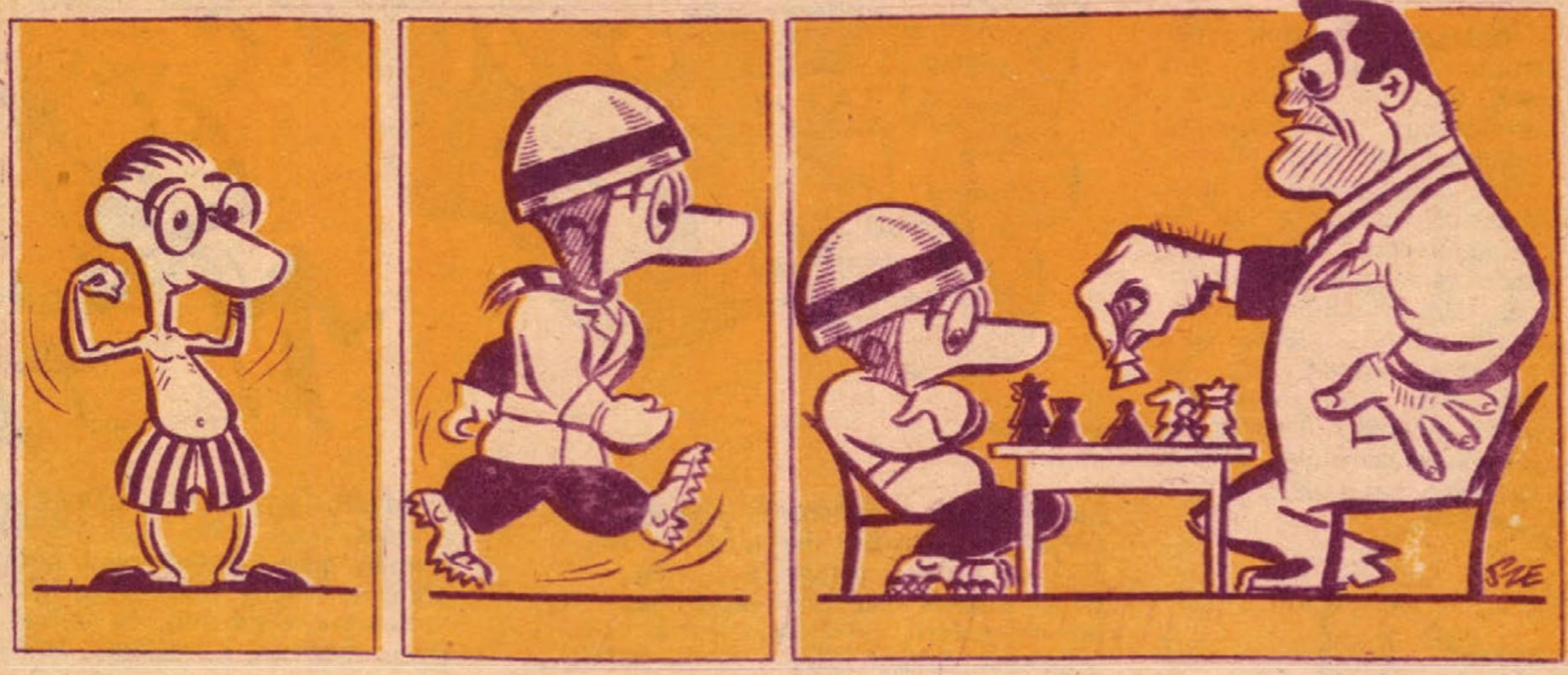
— Nézd fiam, köztünk húsz év és százhatvan százalék különbség van.
— A húsz évet nem tudom behozni, de a százhatvan százalékot május 1-re behozom.

KULÁKGYŰLÉS

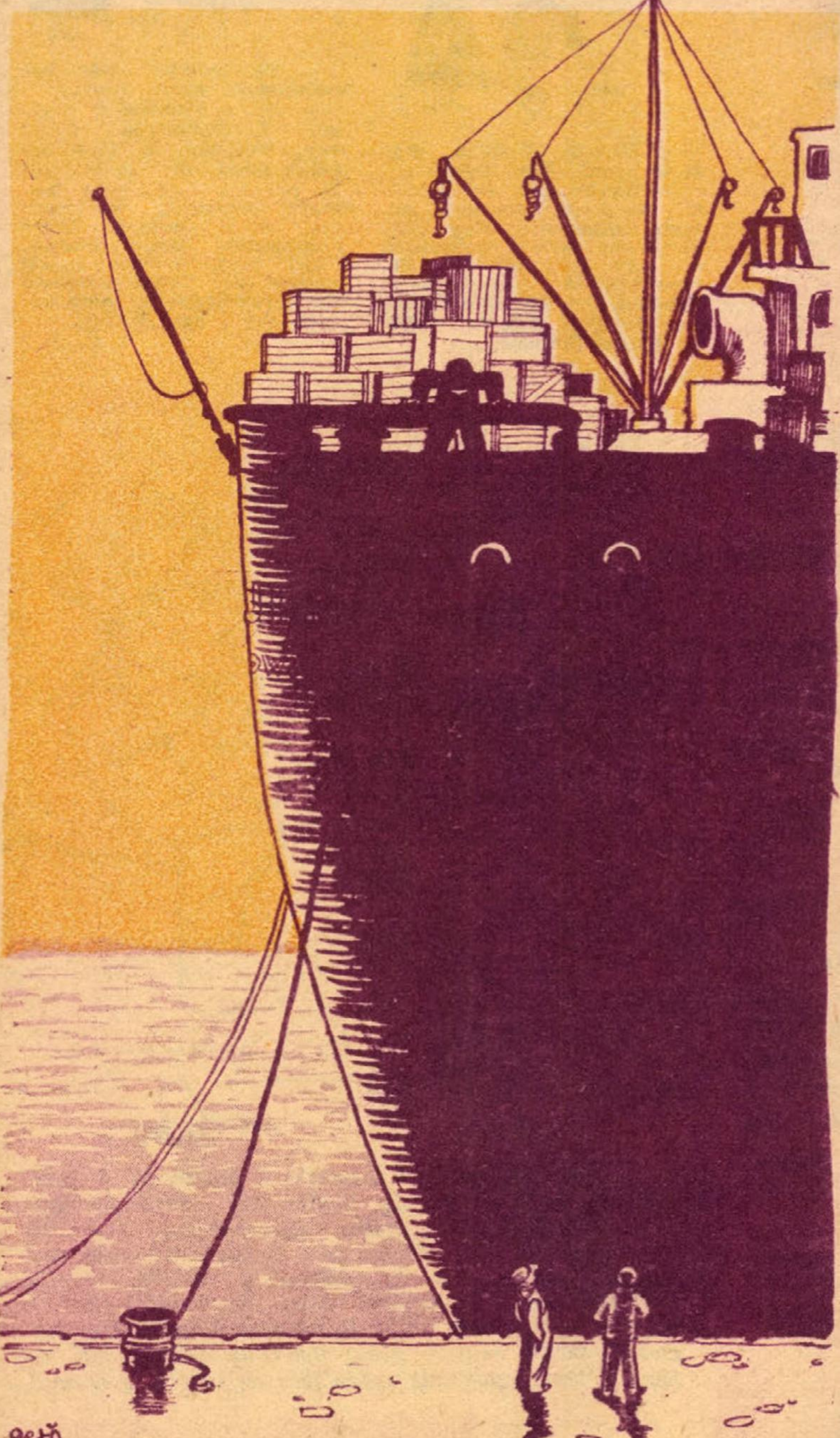

— Értekezletünk egyetlen pontja: milyen rémhírt terjesztünk holnap a termelőcsoportokról.

PIMF PALI veszélyes sportot űz

Amerikai fegyverszállító hajó egy olasz kikötőben

— Mi az, maguk csak ketten jöttek kirakni a hajót?
— Nem kérem, mi azért jöttünk, hogy megmondjuk, hogy a többiek se jönnek...

Truman a pápaszemén, a pápa a Truman szemén át nézi a világot...

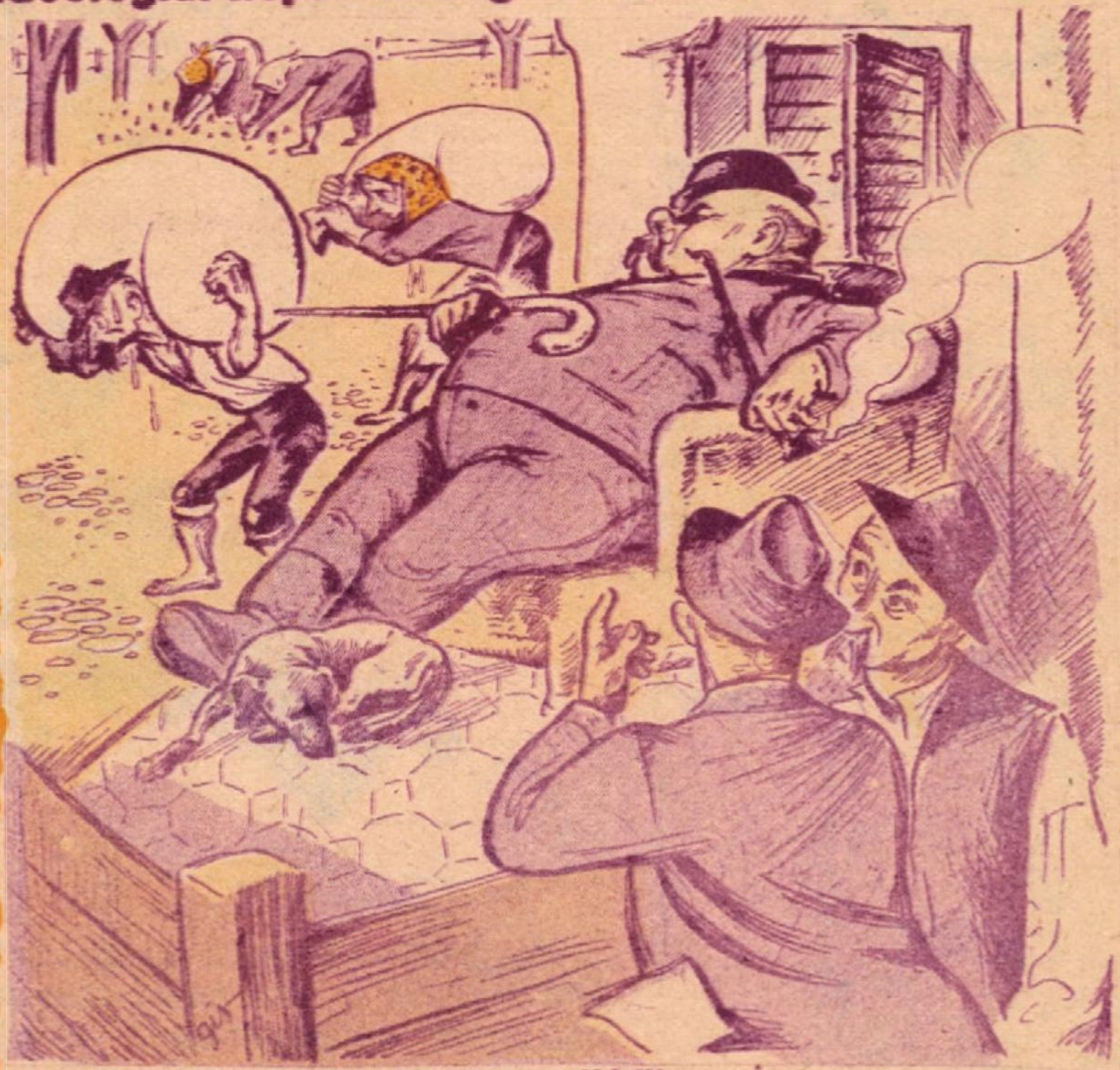
Viharos Hangtalan Heti Híradó

Vasárnap este három óra hosszat mennydörgött az ég Budapesten. Ezekután elmondhatjuk hogy ismerjük a dörgést...

Ez a bácsi vasárnap estefelé elázott, de az igazi vihar csak otthon kezdődött.

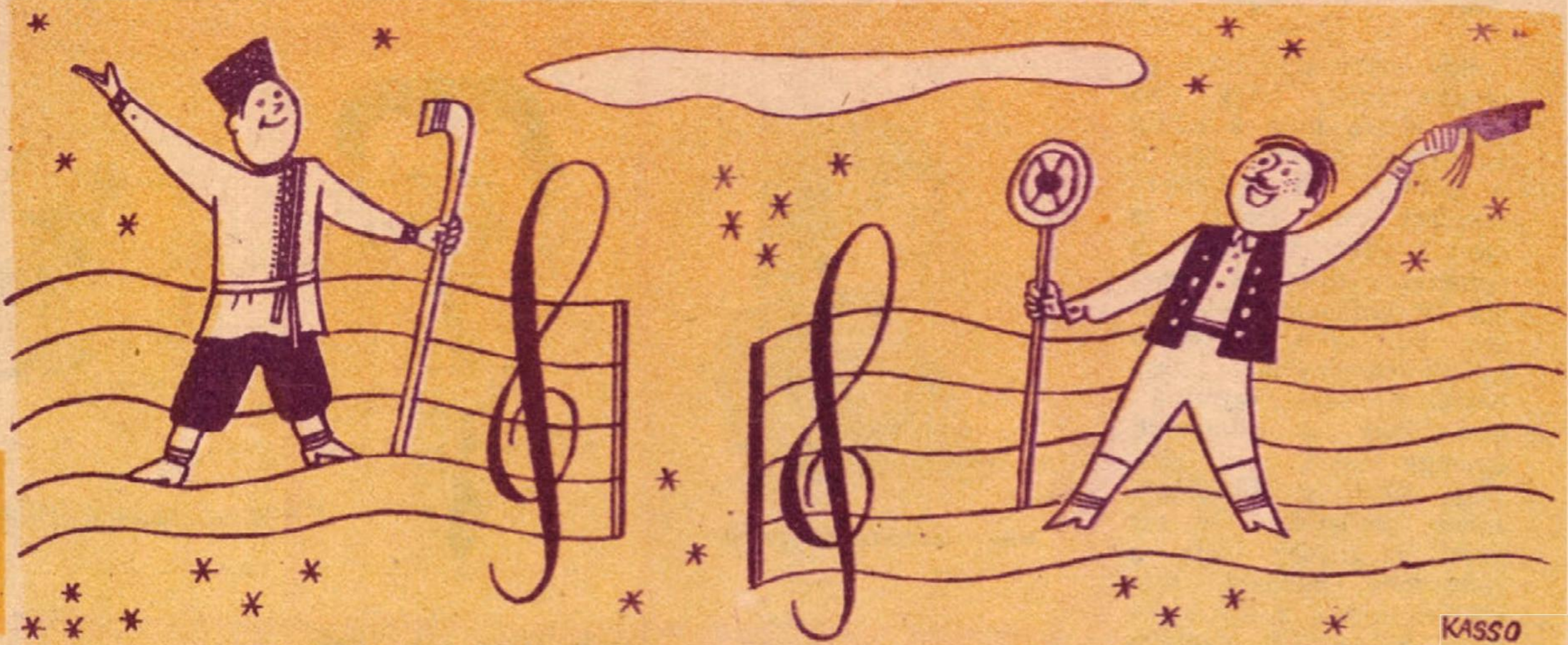
Ez egy szegény, lestrapált villámhárító, akinek vasárnap nehéz napja volt.

Ideológiai képzetlenség és ami abból következik

— Hogy nyúzza ez a kulák a cselédeit!
— Nem kulák az, 350 aranykoronán alul van a kataszteri tiszta-jövedelme...

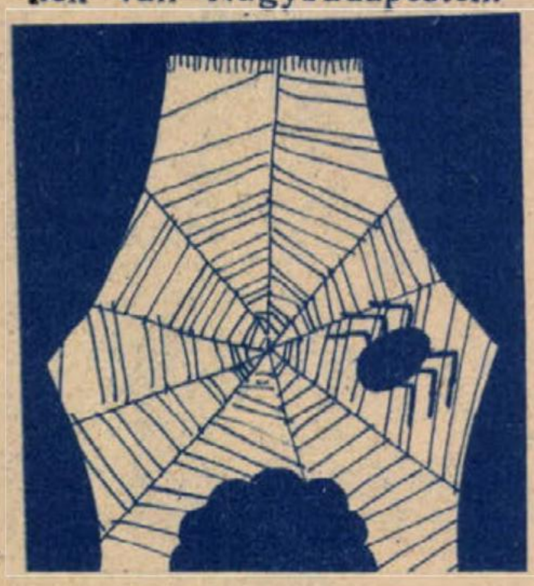
Magyar-Szovjet rádióegyezmény

Ludas Matyi a lágymányosi DOHÁNYGYÁRBAN

Miről nem írunk ebben a rovatban?

Ha olvasóink átfutják lapunknak ezt az üzemi rovatát, azonnal látják, hogy miről írtunk és rajzoltunk. Hogy azonban miről nem írtunk és nem rajzoltunk, azt a kívülálló olvasó nem tudhatja. Éppen ezért szükségesnek tartjuk közölni, hogy nem írtunk egy sort sem a lágymányosi dohánygyár kultúrgárdájáról, mely feladatának magaslatán nemcsakhogy nem áll, de azt meg sem közelíti, noha olyan szép kultúrtermük van, amilyen kevés üzemnekván Nagybudapesten.

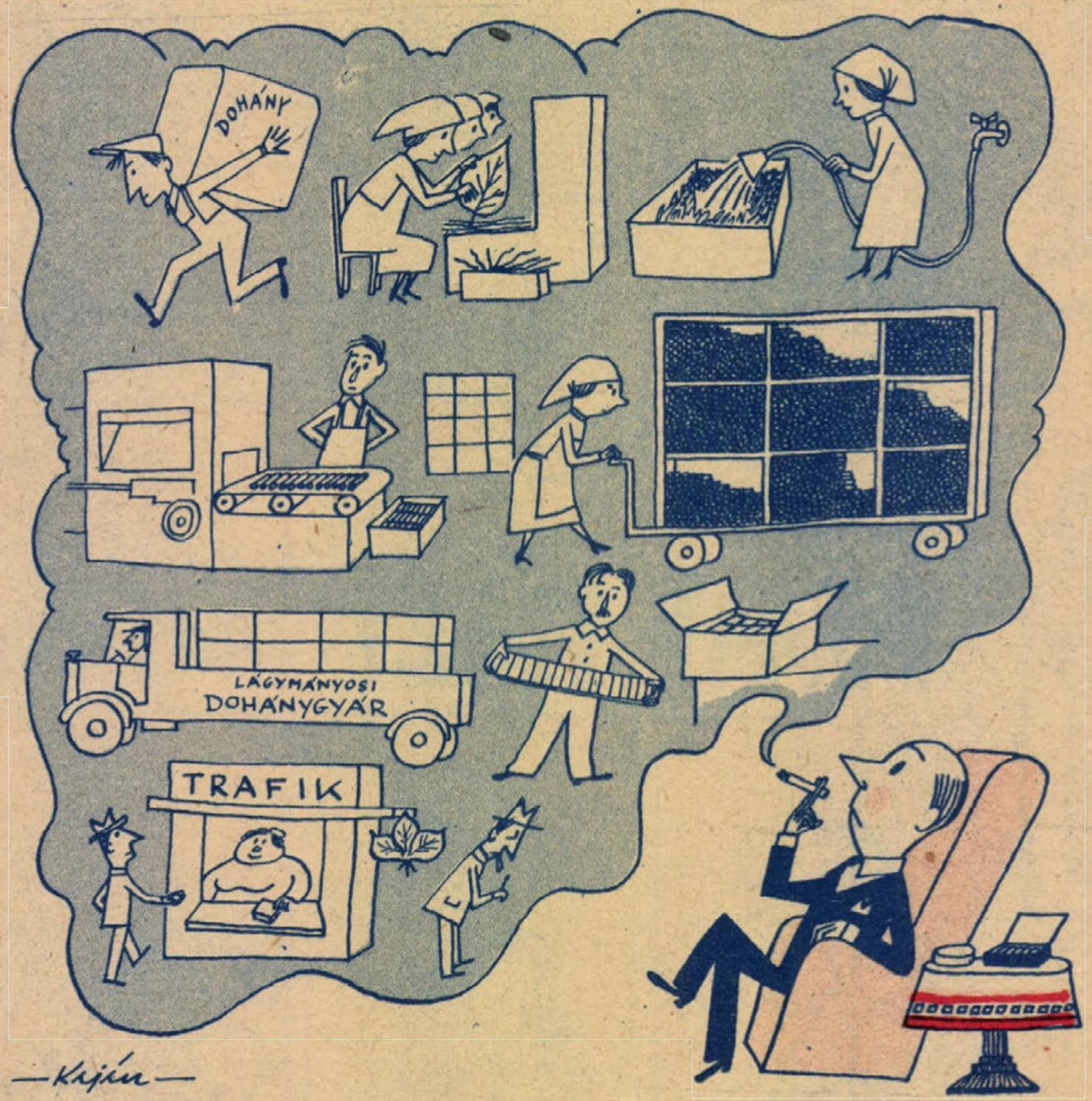
Erdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy egy sort sem írunk a dohánygyári értelmiségi dolgozoknak (akinek nem inge stb...) arról a megfeszitett igyekezetéről, amely a túlórák termelésében merül ki, azon az alapon, hogy mennél több valakinek a túlórája, annál inkább épiti a szocializmust. De, ha már erről nem írunk, azt azért megírjuk, hogy e tekintetben az utóbbi időben javulás mutatkozik.

Rovatunkból teljesen hiányzik a megfelelő hangú közlés arról, hogy az ifik egy jelentékeny része a mozgalmi munkát elhanyagolják s abban csak immel-ámmal vesznek részt. Azért nem írjuk meg ezt róluk, mert a termelésben és a brigádmunkában jól dolgoznak.

Egy betűt sem talál az olvasó arról, hogy ama hely, ahova még a király is gyalog szalad, egyben a társalgó és dohányzó szerepét is betölti, és mert a gyár területén a dohányzás tilos, az emberek itt üldögélnek csendesen adomázva, a várható futballeredményeket megbeszélve, békés együttlétben töltve a munkaidő egy-egy részét, s olykor alig lehet a füstölőket innen kifüstölni. De azt azért megírjuk, hogy a kényelmes padokat már kivitték innen, s így a lógást a vezetők legalább kényelmetlenebbé tették.

Ember, kinek a dohányzás élvezet,
Dohánygyár mellett ha utad elvezet,
Jusson csak egy pillanatra eszedbe,
Hogy mialatt nikotinod veszed be,
Mennyi szívet, szeretetet nyelsz vele,
S mennyi munkát fujsz a füstbe felfele...

Kezdődik úgy, hogy a dohány levelét
Gondos kezek válogatják legelébb,
Azután még kocsányozzák, öntözik,
Majd a dohány vasládákba költözik,
Szeletekre vagdossák és amikor
Ez is megvan, kirostálják, ami por.

Fut a dohány liften, csöv͏ön, szalagon,
Szortirozzák minőségi alapon,
És mert cigit sokat fogyaszt kint a nép,
Termelnek a munkáskezek, mind aképp
Végzi hajszálpontos művét, mint a gép,
Sztahánovistájuk már a mintakép.

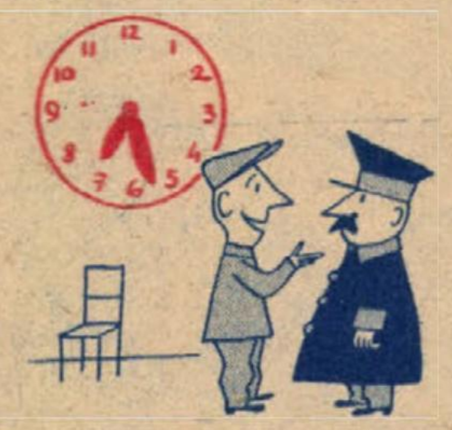
Nagyváthy Ferenc, a lágymányosi Dohánygyár munkaérdemrendes dolgozója mosolygósképű. derűstekintetű ember. Huszonötéves munkássága után a felszabadulás ünnepére kapta meg a munkaérdemrendet. Beszélik, hogy Nagyváthy elvtársat munkanapon hívták meg az illetékes minisztériumba, hogy kitüntetését átvegye. Feri bácsi fel is ment a minisztériumba, gyorsan elkérte a kitüntetést, s azután „várnak a gépeim" felkiáltással elrohant, mielőtt a kitüntetéssel együtt járó pénzjutalmat átadhatták volna neki. Postán küldték utána.

Vogt Gézáné élmunkás — *Polgár János ü. b. titkár* — *Mező Imréné vállalatvezető*

Harc a másodpercekért

A mi hősünk szerény, mint a kék ibolya, utálja a nyilvánosságot, ezért átkereszteljük és a továbbiakban Gyürke Dezső néven szerepel. Ez a Gyürke valójában egyszerű ember és azt, hogy zseniális, a kutya sem venné észre. Fürge és szorgalmas ember ő, mint a lajhár vagy a csiga és szeret pontosan bejárni. A gyárból ritkán késik el, legfeljebb a munkahelyéről, de bepótol ő mindent pár perc alatt, csodálják is érte, mint a balesetet. Rendszerint félnyolc előtt három perccel érkezik a gyárba, bélyegez, rágyujt egy cigarettára és csodálkozik, hogy a többiek már bent vannak a műhelyben.

— Elkésel, Gyürke, háromszáz méterre még a műhelyed, — közli vele a kapus, mire csak nevet és mélyet szippant a cigiből.

— Süsü vagy, papa? — tiszteli meg Gyürke. — Még három percem van! Mit gondolsz, tetűember vagyok én? A harmadik perc végén már a májusvégi normát fogom teljesiteni. Fiam, én egy másodperc alatt ott vagyok, kettő alatt átöltözöm, fél perc mulva már nyomom a gombot. Ha látnád, hogy dolgozom, csodálkoznál, hogy nem lettem élmunkás. Na persze, mert a Bacsik pikkel rám... stb., stb. — és beszél Gyürke,. beszél, beszél, beszél.

— Elkésöl, Gyürke, már el is késtél. Pont félnyolc.

— Ugyan tata, ne izgass. Mit gondolsz, nem kettő helyett dolgozom? Egy perc alatt két percet dolgozom. Egy óra alatt két órát. Eh, nem is jó róla beszélni. Képzeld, tegnap elrontottam egy vacakot még vacakabbra és azt mondják...

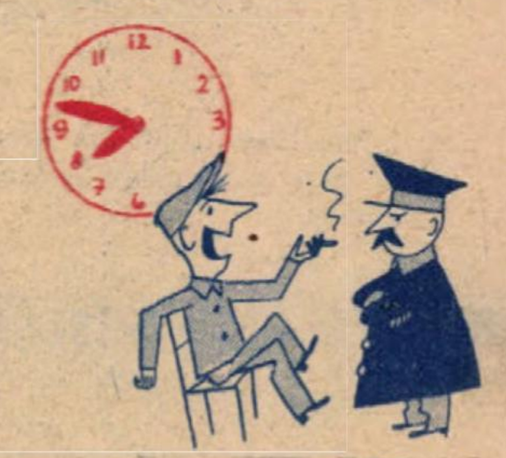
— Elkéstél.

— Hadd a frászba, „elkésöl, elkésöl". Behozom egy szemvillanás alatt. Fürge vagyok én, mint a gyík.

— Félnyolc mult öt perccel. Mikor akarsz kezdeni?

— Ilyen marhát, hát félnyolckor kezdek, pontosan félnyolckor. Mire féltiz lesz, már behoztam minden hátrányt. Hisz mondom, hogy egy perc alatt két percet dolgozom. Hát elmagyarázom, hogy megnyugodj, hogyan fogok egy perc alatt mindent behozni. Egy óriási sprint, ott vagyok a műhelyben. Irtó svung, ledobálom a ruhát. Hatalmas lendület, magamra hányom a munkarucit. Egy ugrás, ott vagyok a gép mellett. Egy mellékmozdulat, bekapcsolom a gépet. S közben természetesen rágyujtok egy ötéves Tervre. S mindez egy negyed perc alatt. Kilencre ott vagyok, ahol a többi. — növelem a termelést. Bámulsz, mi? Azt meghiszem. Ne félj, nem is szakadok meg, ha gyorsan dolgozom is. Csak a keresetem keveslem, meg a letolást sokallom. Tegnap eltörtem egy gépet a nagy igyekezetben. Hát nem rámmásztak? Hogy kapkodok. Ilyen szemtelenség.

— Te Gyürke, már háromnegyed nyolc mult...

— Hű a szentségit, tényleg háromnegyed nyolc van. Valóban, a terembuáját, látod, már el is mult öt perccel. Na, nem baj, majd behozom. Ha nem ma, majd holnap. Vagy holnapután, Vagy máskor. Nézd meg, milyen futást vágok le. Köpjél szemen, ha háromnegyedre nem vagyok ott a gép mellett.

N. S. J.

A hároméves sztahánovista

Hihetetlen dologról szereztünk tudomást. A gyárban található az ország legfiatalabb sztahánovistája, a hároméves Ecseri Józsika személyében. Tudniillik arról van szó, hogy Walter néni, a gyermekkonyha szakácsnője április 4-iki felajánlásában vállalta, hogy a gyerekek súlyát tiz dekával növeli. Ez annyira sikerült, hogy a legkevesebbet hizó is harmincöt dekával gyarapodott. Ecseri Józsika pedig nyolcvan dekával lett nehezebb, tehát nyolcszáz százalékra teljesítette a normát.

Jövő héten: LUDAS MATYI a Stühmer gyárban!